

ze dne 19. ledna 1936, podle níž František K. přijímá za vlastního svého nemanželského syna Vlastimila Karla B. Krajský soud, jemuž byly podle § 10 uvedeného zákona spisy předloženy, smlouvu neschválil. Rekursu Františka K. vrchní soud nevyhověl. Okresní soud v K., máje za to, že z rozhodnutí druhé stolice vzchází nenahraditelná újma nezletilému, zdržel však vyhotovení rekursního soudu a podle § 45 zákona o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931 čís. 100 Sb. z. a n. předložil věc k rozhodnutí nejvyššímu soudu.

Nejvyšší soud uložil okresnímu soudu v K. nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Jak bylo v rozhodnutí čís. 8882 Sb. n. s. doveděno, jest řízení upravené zákonem o osvojení řízením nesporným. K otázce, zda poručenský soud je v tomto případě soudem první stolice ve smyslu § 45 zákona čís. 100/31, jest přisvědčiti, neboť podle § 10 (1) zákona o osvojení, není-li osvojenec svéprávným, přísluší schváliti smlouvu poručenskému soudu první stolice, u něhož jest poručenství zahájeno; tento soud o žádosti rozhodne, avšak svoje usnesení, kterým o žádosti za osvojení konečně rozhodne, předloží dříve, než je vydá, i se spisy svému nadřízenému sborovému soudu ke konečnému potvrzení. Že poručenský soud je v tomto případě soudem první stolice, to plyne také z druhého odstavce § 10 zákona o osvojení. Pokud jde o věc samu, odepřel vrchní soud konečné potvrzení i proto, že osvojitel František K. dosud nepřekročil 40 roků svého věku, takže podle § 1, odst. 2 zákona o osvojení není osvojení přípustné. Leč tu jde o nezákonnost, poněvadž chce-li muž osvojiti své nemanželské dítě, není podle § 1 (3) zákona o osvojení překážky, že nemá stanoveného věku. Mylný je názor, že smlouva o osvojení nebyla vůbec uzavřena, ježto matka i poručník nezletilého dítěte odepřeli svolení. Usnesením ze dne 13. února 1936 dal totiž okresní soud v K. jako soud poručenský nejen svolení odpírané nemanželskou matkou osvojovaného dítěte, nýbrž dokonce i místo poručníka tohoto dítěte dal svolení k sjednání osvojovací smlouvy samé. Jsou proto splněny předpoklady § 45 zákona čís. 100/31. Na okresním soudu v K. bude především, aby k soudu obeslal nemanželského otce, nemanželskou matku a poručníka dítěte a pokusil se o to, aby nemanželská matka a poručník dali nyní svolení k osvojení (poslední věta § 17 zákona čís. 100/31). V kladném případě bylo by postupovati podle § 10 zákona o osvojení. V záporném případě rozhodne nejprve okresní soud o tom, zda svolení odpírané nemanželskou matkou a poručníkem dítěte dává sám. Teprve až toto usnesení nabude právní moci, rozhodne okresní soud o žádosti za osvojení a toto svoje konečné usnesení předloží podle § 10 zákona o osvojení krajskému soudu v O. ke konečnému potvrzení.

Čís. 15175.

Není příhodou v dopravě, utrpěl-li úraz cestující, jenž ve stanici vystoupil z vlaku na nesprávné straně (odvrácené od nástupiště).

(Rozh. ze dne 6. května 1936, Rv II 675/35.)

Žalobkyně, jež vystupovala z vlaku na nesprávné straně (odvrácené od nástupiště), utrpěla úraz a domáhá se na žalovaném státu proto náhrady škody jí z toho vzniklé. N i ž š í s o u d y uznaly částečně podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d zamítl žalobu vůbec.

D ů v o d y:

Podle § 1 zákona č. 27/1869 ř. z. jest rozuměti příhodou v dopravě jen úchytku od pravidelného provozu dráhy udavší se mimo osobu poškozeného, která jest sama o sobě způsobilá přivoditi poranění nebo usmrcení člověka, jak vyloženo bylo v četných rozhodnutích nejvyššího soudu, zejména v rozh. č. 69, 155, 7519 a 8543 Sb. n. s. Šlo by tedy o příhodu v dopravě, kdyby nebylo lze dveře vagonu na výstupní stanici obvyklým způsobem otevřít, an cestující pokoušející se o jejich otevření může z vagonu vypadnouti, když po větším úsilí dveře znenadání povolí a se otevrou. Než v souzeném případě nebyla tato závada dveří v příčinné souvislosti s úrazem žalobkyně. Neboť ona se nezranila tím, že dveře najednou povolily a při tom ji zranily, nýbrž k úrazu došlo jen proto, že žalobkyně, nemohouc otevřít dveře určené k vystoupení, otevřela si protilehlé dveře, směřující k opačné straně nádražní budovy, vystupovala po schůdcích na této nesprávné straně, a že, když vstoupila na poslední schůdek, dal se vlak do pohybu, při čemž ona upadla a zranila se. Vadnost dveří vagonu nezavdala ani důvodnou pohnutku k použití protilehlých dveří. Učinila-li tak žalobkyně, nedbala nejen průměrné opatrnosti (§ 1297 obč. zák.), nýbrž jednala i proti zákazu vystupovati na protilehlé straně nástupiště. Vyšel proto podnět k zakázanému vystoupení na nesprávné straně pouze z její vlastní snahy, vystoupiti na stanici za všech okolností, tedy výhradně z její subjektivní pohnutky, nikoliv z neodvratného donucení příhodou v dopravě, takže její nesprávné vystoupení na schůdky vagonu nelze pokládati ani za mezitímní příčinu úrazu spolu s příhodou v dopravě. Není proto pro žalobní nárok vyvozovaný ze zákona o ručení železnic nezbytného předpokladu podle § 1 tohoto zákona.

Čís. 15176.

Právnícká osoba jako zaměstnavatel musí projevit vůli směřující ke změně služebního poměru (snížení odměny) způsobem ve stanovách předepsaným. Nedostatek ten nemůže býti nahrazen projevem jejího funkcionáře, pokud není k tomu zmocněn, vůči zaměstnanci, ani když zaměstnanec proti změně nic nenamítal a přijímal snížené požitky.

(Rozh. ze dne 6. května 1936, Rv II 142/36.)

Žalobce opřel žalobní nárok na zařazenou remuneraci o smlouvu se žalovaným cukrovarem sjednanou. Žalovaný cukrovar namítl, že